

GEROS LABORATORIJOS TAISYKLĖS

1. Pasiruošimas darbui. Pirmoji geros laboratorijos taisyklė yra įrankių švara. Tiek maišymo indas, tiek maišymo mentelė turi būti švari, neaplipusi gipso likučiais ir tinkamai nuplauta švariu vandeniu po gipso naudojimo. Bet kokio tipo likučiai gali lemti netikslūs rezultatus. Gamintojo nurodytas maišymo santykis turi būti tiksliai toks, koks nurodytas gaminio aprašyme. Gipso svėrimas ir vandens matavimas užtikrina pastovius ir kokybiškus darbo rezultatus.

2. Laikymas. Geriausia laikyti pakuotes drėgmės nepraleidžiančiuose konteineriuose, sausuose kambariuose, 23 laipsnių temperatūroje. Apytikslis drėgnumo lygis – 50 %. Kai temperatūra yra per žema ar per aukšta, o oro drėgnumas patalpoje per didelis – gipsas sugadinamas nepataisomai. Kai gipso maišelis yra praplešiamas, jis turi būti sandariai uždarytas po panaudojimo tam, kad sumažinti oro drėgmės absorbciją. Jokiais būdais į gipso pakuotę negali prasiskverbti vanduo, nes tai gali lemti viso sauso, pakuotėje esančio gipso, sugadinimą.

3. Vanduo. Geriausi rezultatai tikslumo atžvilgiu pasiekiami naudojant distiliuotą vandenį. Žinoma, maišymas su paprastu vandeniu iš čiaupo taip pat gali duoti gerų rezultatų. Tačiau vanduo privalo būti kambario temperatūros.

4. Dozavimas. Gipso milteliai ir vanduo turi būti sveriami ir matuojami tiksliai kiekvienos maišymo procedūros metu. Būtina atkreipti dėmesį į tai, kad vandens matavimas tikslus tik tuomet, kai vanduo yra kambario temperatūros. Šaltas vanduo turi mažesnę tūrį, kas gali lemti neteisingą dozavimą, viršijantį norimą gauti santykį. Analogiškai, jei vanduo yra per šiltas, jo tūris yra didesnis ir tai taip pat gali lemti netikslų gaunamą gipso ir vandens santykį.

5. Mirkymas. Gipso milteliai yra greitai ir lengvai pilami į vandenį. Tačiau, jei tai įvyksta per greitai, gipsas pagauna per daug oro, o tai lemia vadinamųjų „gipso burbulų“ atsiradimą. Po mirkymo, kuris trunka apie 20-30 sekundžių – gipso masė yra išmaišoma atsargiais judesiais.

6. Maišymas. Maišyti galima rankiniu būdu ar įrangos pagalba. Maišymas ranka turi trukti 60 sekundžių (atspaudų gipsams ir artikuliaciniams gipsams 30 sekundžių). Šis laikas yra apskaičiuotas atsižvelgiant į pagrindus, 2-3 apsisukimai per sekundę. Naudojantis įranga, gipso-vandens mišinys pirmiausia yra sumaišomas, tik tada įstatomas į įrenginį. Svarbu įsiminti, kad gipso įdėjimas į vandenį vėliau gali labai smarkiai pakeisti rezultata. Jei gipso-vandens masė taps per tiršta ar per skysta – ji turi būti išmesta nedelsiant ir būtina paruošti naują. Tai apsaugos Jus nuo problemų ateityje su modeliais, kurie galutiniame rezultate būtų per minkšti arba netikslūs.

7. Liejimas. Modeliai turi būti liejami iškar pabaigus maišymo procesą. Vibracinis padėkliukas rekomenduojamas tam, kad nesusiformuotų oro burbuliukai ir gipsas užpildytų net smulkiausias modelio ertmes. Tačiau, tuo pačiu reikia vengti ilgo ir intensyvaus purtymo, nes tai kenkia kristalinei gipso struktūrai ir mažina kietumą.

8. Modeliavimas. Modeliavimas turi būti baigtas tada, kai masė praranda likusį blizgesį. Jei gipsas turi sukibti su kitu gipsu, kietesnis gipsas turi būti sudrėkintas tam, kad neapsorbuotų jokio vandens iš kito gipso sluoksnio. Tai užtikrins tinkamą dihidrato susiformavimą ir stiprų sukibimą.

9. Išmontavimas. Po maždaug 30-45 minučių jau atspaudas yra pakankamai sustingęs, jis gali būti išmontuotas. Tai galima atskirti iš sumažėjusios modelio temperatūros. Po išmontavimo, modelis turi pastovėti dar 2 val. tam, kad įgautų tinkamą kietumą ir stabilų išsiplėtimą. Idealus stingimo laikas – 24 valandos. Po 24 valandų procesas beveik baigtas. Tačiau, kaip bebūtų, jis truks dar minimaliai 7 dienas.

10. Apipjaustymas. Modelio užbaigimas, pvz. Smėliavimas, pjaustymas, garinimas – procesai, kurie vykdomi naudojant vandenį. Naujas modelio kontaktavimas su vandeniu gali nestipriai padidinti išsiplėtimą. Taip pat šildymas gali padidinti išsiplėtimą, kas gali nulemti atsiradusius netikslumus. Tokio tipo išsiplėtimas, dažniausiai, yra abipusis. Svarbiausia, kad modelis būtų sudrėkintas prieš jo pjaustymą.